

Història de l'art

La història de l'art és una disciplina científica que té com a finalitat la identificació, descripció, anàlisi i interpretació de l'obra d'art, entesa com a producte resultant de la creativitat i actuació humanes, que s'expressa amb codis propis i enriqueix la visió global de la realitat i les seves múltiples formes de manifestar-se. La història de l'art és una disciplina de gran tradició educativa per les seves qualitats formatives, tant en el camp de les humanitats com de les arts. Ajuda l'alumnat a construir una idea rellevant i significativa del procés de continuïtats i canvis en la societat, i de la diversitat de respostes humanes a algunes de les necessitats i problemes profunds i comuns de les persones. La història de l'art, a més, constitueix una eina privilegiada per afavorir la maduresa intel·lectual i humana, ja que facilita el treball autònom per mitjà de tècniques d'indagació i investigació sobre obres representatives i rellevants que ajuden a l'adquisició d'habilitats d'observació, anàlisi, interpretació, sistematització, valoració i comunicació que també es poden aplicar a la vida pràctica, especialment en el consum del lleure i en la formació de la sensibilitat. Tot plegat contribueix a ampliar la mirada personal amb el consegüent desenvolupament de la sensibilitat estètica i del respecte per la diversitat de manifestacions artístiques, superant certs prejudicis.

D'altra banda, cal no oblidar que l'obra d'art es produeix en un marc social concret i en un context històric determinat que proporciona les claus fonamentals de la seva explicació. Així, doncs, l'obra d'art, al costat d'altres fonts de coneixement històric, constitueix en si mateixa un valuós document i un testimoniatge indispensable i singular per conèixer l'esdevenir de les societats. Per això resulta imprescindible l'estudi de l'obra d'art en el seu context sociocultural com a punt de partença per a l'anàlisi dels diferents factors i circumstàncies implicats en el procés de creació de l'obra artística. Cal, doncs, ensenyar a apreciar l'art contextualitzat en la cultura visual de cada moment històric, incidint alhora en el fet que les obres artístiques tenen una altra dimensió en perdurar a través del temps com a objectes susceptibles d'usos, lectures i funcions socials diferents en cada època. Caldrà en aquest punt considerar, fer visible i valorar la contribució de les dones a la història de l'art i de la cultura, reflexionant sobre el procés de configuració dels papers socials assignats a les dones i els homes al llarg de la història i contribuint, en conseqüència, a una redefinició d'aquests rols en el marc d'una relació entre iguals.

La introducció a la història de l'art troba el seu punt de partença en els continguts iniciats en etapes educatives anteriors i, d'una manera especial, en les ciències socials de l'educació secundària obligatòria i el grau de desvetllament de les sensibilitats personals desenvolupades a través de l'àrea d'educació visual i plàstica. Per la naturalesa del seu objecte, mètode, finalitat i potencialitat educativa, la matèria d'història de l'art col·labora activament en l'assoliment de les competències i dels objectius generals del batxillerat: facilita l'ús correcte de tècniques de comunicació icòniques, col·labora en l'obtenció d'un bagatge cultural, facilita la comprensió de les continuïtats i els canvis de les societats passades i actuals, així com de la rapidesa de les seves mutacions, ajuda de manera eficaç a la transferència de l'experiència cultural adquirida, transmet i consolida el valor social del respecte i la defensa del

patrimoni artístic del nostre país i de la humanitat en general, i també és idònia per potenciar una orientació cap a estudis i professions diversos. D'altra banda, la importància del patrimoni artístic, els desafiaments que planteja la seva conservació i difusió, juntament amb el potencial de recursos que conté per al desenvolupament present i futur de la societat, són altres motius fonamentals que demanen una adequada formació que promogui el seu coneixement, gaudi i conservació, com a llegat d'una memòria col·lectiva que s'ha de transmetre a les generacions del futur. Finalment, la presència i puixança de l'art en el món actual, com a objecte de consum cultural, demana una contemplació activa crítica i ben fonamentada.

Competències específiques de la matèria

La matèria d'història de l'art comporta el domini de bases teòriques, procediments i actituds que es relacionen amb tres competències fonamentals: la competència en la dimensió temporal de les manifestacions artístiques; la competència en l'observació, anàlisi i interpretació de les obres d'art, i la competència en el desenvolupament de la sensibilitat estètica.

La competència en la dimensió temporal de les manifestacions artístiques implica que l'alumnat conegui, identifiqui i apliqui a les informacions, a les fonts històriques i, molt concretament, a les obres d'art, les convencions cronològiques habituals, les formes de la seva representació i les categories temporals del temps històric (successió, durada, simultaneïtat i ritme). Això suposa l'establiment de relacions entre els precedents i conseqüents de les obres d'art que s'estudien, així com les seves possibles connexions amb les formulacions estètiques de l'art actual. Finalment, també implica una certa competència en la identificació del fet que, al llarg de la història, els estils artístics representen, des del punt de vista del ritme temporal, una de les maneres específiques d'entendre l'evolució dels imaginaris socials i la tensió entre les continuïtats i els canvis, les similituds i les diferències.

La competència en l'observació, anàlisi i interpretació de les obres d'art implica que l'alumnat, a més dels discursos estructurats sobre obres i estils artístics situats en períodes històrics que s'ofereixen al seu coneixement, s'introdueixi en el mètode de l'historiador de l'art i apliqui un sistema de comentari de les obres d'art que inclogui la identificació, comparació, anàlisi formal i interpretació en relació amb el context històric amb l'ajut de fonts de tot tipus. En definitiva, es tracta que l'alumnat sigui capaç de mobilitzar els coneixements obtinguts i les tècniques apreses davant les obres d'art dels períodes estudiats que siguin diferents a les presentades en les sessions lectives i alhora sigui capaç també d'interioritzar un mètode per enfrontar-se a l'observació i interpretació d'obres d'art de manera autònoma, ampliant la seva capacitat de veure per tal de comprendre i valorar les manifestacions artístiques en la seva diversitat.

Per competència en el desenvolupament de la sensibilitat estètica s'entén el desenvolupament de la capacitat del gaudi per les obres d'art, com a exponents de la creativitat humana i testimoniatges d'una època i d'una cultura, però també susceptibles de ser apreciades per si mateixes, amb independència de la funció per la qual van ser concebudes en el seu origen. Aquesta valoració de

les obres com a vehicles per comunicar idees i compartir i verbalitzar sensacions, més enllà de les seves funcions socials, contribueix a generar actituds de respecte per la diversitat de manifestacions i agents creatius, així com experiències d'emoció estètica que ajuden l'alumnat a conformar els seus gustos personals.

Contribució de la matèria a les competències generals del batxillerat

La història de l'art, per la seva pròpia naturalesa, contribueix de manera notòria a l'assoliment de les competències comunicatives comunes del batxillerat en la mesura que la verbalització, oral o escrita, i les formes d'explicació o exposició estructurades són un element formal per a la construcció del coneixement de la disciplina. La història de l'art, d'altra banda, col·labora en la competència en recerca i competència digital, en la mesura que planteja investigacions i resolució de problemes, dimensions comunes en la construcció d'un pensament crític i científic, i pot ser un marc idoni per a l'elaboració del treball de recerca del batxillerat. També es pot afirmar que les formes de comunicació i d'obtenció de la informació necessiten sovint l'ús de tecnologies d'informació digital i de mitjans audiovisuals per accedir a un ventall ampli d'informacions que, en el cas de les manifestacions artístiques, es vehiculen sovint per mitjà de les noves tecnologies. Finalment, atès que la història de l'art implica l'estudi de les formes visuals produïdes per agents de contextos històrics concrets, facilita el desxiframent de codis de significació que ajuden de manera notòria a l'alfabetització de la imatge i, en conseqüència, a l'assoliment de la competència en el coneixement i la interacció amb el món, la qual també inclou una dimensió social i cívica que, en el cas de la història de l'art, es concreta en l'aproximació empàtica a altres cultures sense prejudicis i estereotips, que permeti l'apreciació i valoració de les seves creacions, així com del patrimoni que ens és propi.

Estructura dels continguts

En aquesta matèria, donat el seu caràcter introductori, l'estudi de l'evolució de l'art es configura a través dels principals estils artístics de la cultura occidental. Ateses les finalitats del batxillerat, caldrà emfatitzar més la profunditat que no pas l'amplitud. Per aquesta raó la selecció dels continguts d'història de l'art s'inicia en els models clàssics -patró i mesura de diversos moments de la història i testimoni dels orígens d'Europa-, en l'anàlisi d'alguns temes del món medieval i modern, i en l'estudi d'algunes línies de l'art contemporani del segle XX a partir dels seus precedents vuitcentistes. El propòsit fonamental consisteix a facultar l'alumnat per llegir obres d'art de manera progressiva amb unes guies que li facilitin l'autonomia i la introducció a la terminologia específica de la disciplina. Per això s'han seleccionat tres blocs relativament discontinus de la història de l'art, que complementin en part les èpoques històriques estudiades en altres disciplines, amb un bloc introductori de continguts comuns que pot ser treballat de diverses maneres, autònomament o bé implicat en els altres blocs, atès el seu caràcter transversal, i posant un èmfasi especial en l'estudi dels procediments d'anàlisi i interpretació de les obres d'art.

L'amplitud que comporta referir-se al conjunt de la creació artística occidental per mitjà d'una visió global posa de manifest la dificultat d'abastar la complexitat

dels continguts d'aquesta matèria. Cal procedir, doncs, a una selecció equilibrada que en prioritzi l'aprofundiment, amb una especial atenció a l'art contemporani, expressió de l'època més immediata en la qual estem immersos i que alhora permet a l'alumnat disposar d'eines intel·lectuals per comprendre el paper de l'art en el món en què viu.

D'acord amb això, i amb el que indiquen els criteris d'avaluació, el primer bloc de continguts i el quart s'han de desenvolupar obligatòriament i, dels altres dos, a parer del professorat, se'n desenvoluparà un o bé se seleccionaran aquells continguts de tots dos que es considerin més oportuns segons el context educatiu en què s'hagin d'impartir. Així, s'ha optat per un currículum d'història de l'art reduït en el seu àmbit cronològic, però intensificat en l'aprofundiment de les relacions, lectures i metodologies d'anàlisi de les obres d'art, amb la finalitat que els aprenentatges es constitueixin en nuclis significatius que permetin l'avenç consolidat cap a progressives ampliacions en el futur.

Connexió amb altres matèries

La història de l'art té una connexió estreta amb diverses matèries del batxillerat. En primer lloc hi situaríem la història de la filosofia, la literatura, el grec i el llatí, en la mesura que moltes de les explicacions de les obres arquitectòniques i plàstiques necessiten les aportacions de l'imaginari social o del pensament d'una època determinada. Molts temes de la plàstica tenen la seva font en temes literaris o mitològics o bé narracions d'importància universal. Connecta també de manera important amb la matèria comuna d'història i amb la història del món contemporani, atès que hi comparteix la dimensió temporal de l'experiència de la humanitat com a éssers individuals i socials. Aquesta darrera disciplina forneix el context del bloc obligatori de la història de l'art i proporciona fets, idees i situacions que en part es tradueixen en la formalització de les obres plàstiques i arquitectòniques. Cal recordar que, molt especialment a l'època contemporània, l'art no és un mirall de la societat sinó que sovint sorgeix en oposició a la societat en qüestió.

D'altra banda, la història de l'art manté relacions evidents amb la història de la música i la dansa, amb la qual s'alimenta mútuament, ja que comparteixen vincles estrets i configuren, com a fenòmens artístics, concepcions estètiques característiques dels diferents estils. Finalment, la història de l'art, en especial de l'època contemporània, té connexions amb matèries com cultura audiovisual, arts escèniques, disseny, dibuix artístic, tècniques d'expressió gràficoplàstica i volum, ja que proporciona coneixements específics per percebre i verbalitzar el llenguatge de les formes de les arts plàstiques, que es veu enriquit progressivament en els seus aspectes formals, materials i tècnics i amb l'aportació d'altres manifestacions procedents de la creació i la comunicació visual.

Consideracions sobre el desenvolupament del currículum

L'ensenyament de la història de l'art s'ha de fonamentar, lògicament, en el visionament estàtic i dinàmic de les obres d'art per mitjà de tècniques d'observació directes i indirectes. Sempre que sigui possible, cal prioritzar el visionament directe de l'obra en el seu entorn o bé en contextos museístics,

quelcom que redunda en l'apreciació del patrimoni més proper, sovint poc conegut o infravalorat. Ara bé, quan el coneixement directe de l'obra no sigui possible caldrà disposar també de les imatges que ens forneixen els mitjans audiovisuals i les noves tecnologies.

Cal evitar que la història de l'art del batxillerat es planifiqui d'una manera temàticament enciclopèdica i metodològicament poc estructurada, és a dir, sense que l'alumnat activi un mètode d'observació coherent per interpretar les obres d'art en el seu context. Així, cal dotar l'alumnat de les eines necessàries per construir un esquema analític de l'obra d'art que sigui susceptible de ser aplicat a obres artístiques diverses -una de les competències que s'han definit com a específiques de la matèria-, per tal de disposar d'un model que li permeti mobilitzar aprenentatges en un marc de treball autònom per descriure, analitzar i interpretar les obres d'art en el marc històric, cultural i estètic en què es trobin. Si bé l'estudi de l'evolució de l'art occidental es configura per mitjà dels principals estils, caldrà fer notar a l'alumnat les limitacions temporals i espacials que té el mateix concepte de estil, sovint construït des d'unes categories subjectives. Cal evitar la memorització no significativa del comentari d'obres d'art sense relació amb un esquema previ, de la mateixa manera que cal evitar que el context històric es limiti a ser un afegit introductor sense cap mena de relació amb les formes, funcions, promotors o imaginaris de les obres d'art que s'estudien. En la mesura que sigui possible, cal establir les relacions pertinents de les obres d'art amb la literatura, el pensament i altres manifestacions artístiques i culturals de la mateixa època, fent atenció també als aspectes tècnics i materials que sovint condicionen la naturalesa de les obres d'art. Finalment, tenint en compte que el discurs històric es vehicula per mitjà de la llengua oral i escrita, cal treballar les competències cognitivolingüístiques de descriure, narrar, explicar, justificar, interpretar i argumentar, que aporten solidesa als processos d'aprenentatge dels coneixements socials en general.

És important dotar l'alumnat d'eines per llegir tota mena de fonts que permetin crear coneixement històric. La història de l'art, com la història, es reescriu contínuament quan els historiadors i les historiadores replantegen els esdeveniments a través d'una lectura renovada de les fonts o bé accedint a noves fonts d'informació fins aleshores desconegudes o ignorades. Així, l'alumnat ha de tenir accés als coneixements consensuats per la comunitat científica, a la vegada que s'ha de formar en la crítica de les fonts, tot plantejant-se'n la fiabilitat.

Per tot plegat és important que les unitats lectives contemplin sempre un espai d'intervenció de l'alumnat a partir de diverses activitats sobre les fonts i les obres d'art a fi que es puguin expressar i puguin compartir els seus aprenentatges, i també per identificar els components personals, socials i culturals que sovint condicionen l'experiència i el judici estètic. També resulta interessant plantejar, a partir de les fonts o de les obres artístiques, de rutes historicoartístiques o d'elements patrimonials o museístics, activitats d'indagació que comportin la necessitat d'arribar a conclusions, individualment o en grup, a partir d'hipòtesis o d'objectius clarament formulats.

Pel que fa a l'avaluació, és del tot recomanable practicar l'avaluació inicial .que pot consistir en un diàleg sobre el contingut de la unitat didàctica. per tal d'identificar les idees prèvies sobre les quals l'alumnat en construirà de noves a partir del discurs del professorat. Convé també practicar l'avaluació formativa a fi de seguir el procés d'aprenentatge de l'alumnat; en aquest cas poden ajudar-hi l'anotació del grau d'assoliment dels objectius en les intervencions i exercicis individuals o col·lectius de l'alumnat o bé la realització de petites proves de correcció objectiva; finalment, cal procedir amb regularitat a l'avaluació sumativa, seguint dos principis fonamentals. En primer lloc, l'activitat d'avaluació ha de ser similar a les activitats proposades per a l'aprenentatge i, en segon lloc, s'ha de referir a un o més objectius didàctics prèviament coneguts per l'alumnat. És important que l'alumnat, abans de procedir a l'aprenentatge d'una unitat didàctica, conegui els objectius que es proposa assolir el professorat i que aquests professionals marquin clarament el grau de complexitat que es demana i la forma o tipus com cal mostrar aquest coneixement.

OBJECTIUS

La matèria d'història de l'art del batxillerat té com a finalitat el desenvolupament de les capacitats següents:

1. Comprendre i valorar els canvis en la concepció de l'art i l'evolució de les seves funcions socials al llarg de la història.
2. Conèixer el llenguatge artístic de les diferents arts plàstiques i visuals i adquirir una terminologia específica, utilitzar-la amb precisió i rigor i aplicar-la a l'esquema d'un mètode d'anàlisi i interpretació de les obres d'art.
3. Entendre les obres d'art en la seva globalitat, com a exponents de la creativitat humana, susceptibles de ser gaudides per si mateixes i valorades com a documents testimonials d'una època i una cultura concretes.
4. Conèixer algunes de les metodologies i tipologies de fonts per a l'estudi de l'obra d'art i valorar la seva contribució a l'anàlisi i interpretació de les diverses manifestacions artístiques.
5. Identificar, analitzar, caracteritzar i diferenciar algunes de les manifestacions artístiques més destacades dels principals estils de la història de l'art occidental, situar-les en les coordenades espaciotemporals, descobrir-ne les connexions explicatives amb el context social i històric i sintetitzar-ne les significacions i els processos diacrònicament observables, tot relacionant-los amb els estils precedents i conseqüents.
6. Conèixer els grans corrents de la creació artística contemporània i reflexionar sobre el paper de l'art i dels i les artistes en el món actual.
7. Analitzar autors, obres i temes d'estils rellevants en la producció artística dins l'àmbit de la història de Catalunya, caracteritzant els elements particulars a partir de l'observació directa i indirecta.
8. Portar a terme activitats de documentació i d'indagació a partir de diverses fonts en les quals s'analitzin, es contrastin i s'interpretin informacions i valoracions diverses sobre aspectes de la història de l'art.

9. Conèixer, gaudir i valorar el patrimoni artístic, contribuint de manera activa a la seva conservació, com a font de riquesa i llegat que cal transmetre a les generacions futures i rebutjant els comportaments que el deterioreen.
10. Adquirir criteris per conformar el gust personal, la capacitat de gaudir de l'art i el desenvolupament del sentit crític, aprenent a expressar sentiments propis davant les creacions artístiques, respectant la diversitat de percepcions davant l'obra d'art i superant estereotips i prejudicis.

CONTINGUTS

Continguts comuns per a tots els blocs

- Definició del concepte d'art en el marc de la seva evolució històrica. Identificació i valoració del significat de l'obra artística. Coneixement d'algunes de les metodologies de la història de l'art i identificació de les principals tipologies de fonts per a l'estudi de les manifestacions artístiques.
- Identificació de les funcions de l'art en les diferents èpoques en relació amb artistes, clients i promotors. Identificació i valoració del paper de les dones en la creació artística.
- Identificació i classificació dels vehicles, les tècniques, les materials i les tipologies artístiques. Definició del concepte d'estil i aplicació de la seva periodització històrica en obres artístiques concretes.
- Definició dels conceptes de patrimoni artístic i rutes historicoartístiques i valoració de la necessitat de protegir el patrimoni com a herència cultural dels grups humans i difondre'l.
- Ús de la cronologia i codis per mesurar el temps historicoartístic. Representació de l'espai geogràfic i del temps històric, amb inclusió pertinent de dades, obres, autors, fets historicoartístics i estils.
- Identificació de causes i conseqüències dels fenòmens artístics en el seu context històric, amb especial referència als precedents i conseqüents estilístics i als processos de continuïtat i canvis, constatant els diferents ritmes evolutius de les societats i la varietat de manifestacions.
- Anàlisi i interpretació de les obres d'art dins el seu context, aplicant un esquema metodològic coherent i flexible, utilitzant correctament el vocabulari específic de la disciplina i desenvolupant la capacitat del gaudi estètic.

L'art occidental en el món antic i medieval

- Caracterització de l'arquitectura a la Grècia i la Roma antigues, analitzant les formes, interpretant les funcions dels espais i valorant les aportacions tècniques de les diferents civilitzacions.

- Caracterització i comentari metodològic de les principals obres de la imatge a la Grècia i la Roma antigues. Identificació i explicació de les principals continuïtats i canvis en l'evolució estilística de la imatge grega i romana, en relació amb els seus precedents i conseqüents.
- Identificació, anàlisi, interpretació i valoració de l'arquitectura i la imatge romànica. Localització del Camí de Sant Jaume i valoració de la seva importància en la difusió de l'estil. Caracterització de l'art romànic a Catalunya per mitjà de l'anàlisi i comentari metodològic d'obres representatives, incidint en la concepció de l'espai religiós i en la lectura iconogràfica de les imatges.
- Identificació, anàlisi, interpretació i valoració de l'arquitectura i de l'art de la imatge d'època gòtica, en el context d'una cultura urbana. Caracterització de l'art gòtic a Catalunya, identificant les seves particularitats, per mitjà de l'anàlisi i comentari metodològic d'obres representatives dins el context de la Corona catalanoaragonesa.
- Caracterització de l'art hispanomusulmà, valoració de les seves aportacions i influències per mitjà de l'anàlisi i comentari metodològic d'obres representatives de l'art islàmic a la península Ibèrica.

L'art occidental en el món modern

- Caracterització dels trets estilístics del Renaixement italià. Descripció i anàlisi de la nova concepció de l'espai arquitectònic per mitjà de l'anàlisi i el comentari metodològic d'alguns exemples.
- Anàlisi i interpretació dels temes, formes i funcions principals de l'escultura i la pintura renaixentista italiana, identificant-ne les fonts d'inspiració. Anàlisi i comentari metodològic d'alguns exemples.
- Caracterització general del barroc en la seva diversitat de manifestacions, cronològica i geogràfica. Descripció i anàlisi de la concepció barroca de l'espai arquitectònic i de la seva relació amb l'urbanisme, així com de les funcions al servei dels poders polític i eclesiàstic. Anàlisi i comentari metodològic d'alguns exemples.
- Anàlisi i interpretació dels principals temes, formes, funcions i tendències de la pintura i l'escultura barroques a Itàlia i a la península Ibèrica. Anàlisi i comentari de l'evolució estilística d'artistes barrocs representatius de tendències diverses.
- Descripció i anàlisi de l'arquitectura del segle XVIII, valorant la seva situació entre la pervivència del barroc i el neoclassicisme. Anàlisi dels principals temes i funcions de la pintura del segle XVIII, identificant les novetats.
- Anàlisi d'una obra escultòrica, pictòrica o arquitectònica de l'època moderna a Catalunya, situant-la en el context local i europeu.

L'art contemporani

- Definició de l'àmbit cronològic i geogràfic de l'art contemporani. Síntesi evolutiva de les arts plàstiques vuitcentistes des del romanticisme fins al simbolisme, matisant les singularitats en els casos espanyol i català. Anàlisi de l'obra de Goya i de la seva repercussió.
- Sistematització de l'evolució de l'arquitectura al llarg del segle XIX, analitzant algunes obres característiques de l'historicisme, eclecticisme i modernisme, amb especial atenció a la singular eclosió del modernisme a Catalunya i la seva pervivència. Valoració de l'ús dels nous materials en l'arquitectura per a noves funcions i caracterització de l'urbanisme modern.
- Sistematització, classificació, anàlisi i valoració de les primeres avantguardes, valorant la influència de les tradicions no occidentals en la seva gestació. Anàlisi de l'obra d'un artista i d'una artista europeus i catalans representatius.
- Anàlisi d'obres representatives dels principals corrents arquitectònics del segle XX: racionalisme, organicisme i estil internacional, entre altres, valorant la renovació del llenguatge arquitectònic que aporten.
- Sistematització, classificació, anàlisi i valoració de la plàstica a la segona meitat del segle XX, per mitjà de l'anàlisi de la trajectòria d'algun o alguna artista d'àmbit extraeuropeu.
- Identificació del rol de l'art i de l'artista en la segona meitat del segle XX: de l'art com a denúncia social a l'art com a bé de consum. Caracterització de la singularitat d'algunes manifestacions contemporànies quant a la combinació de llenguatges expressius, analitzant alguns exemples.
- Anàlisi d'algun sistema visual contemporani: fotografia, cartellisme o cinema, identificant les particularitats del seu llenguatge. Valoració de l'impacte de les noves tecnologies en la creació artística i dels nous reptes de la difusió i la conservació del patrimoni.

Connexió amb altres matèries

Història. Història contemporània. Geografia

- Localització en el temps i en l'espai dels processos, estructures i esdeveniments rellevants d'època contemporània a escala local, europea i mundial.

Filosofia i ciutadania. Història de la filosofia

- Caracterització de la relació lingüística i simbòlica dels individus i societats amb el seu entorn i context històric.
- Valoració de la incidència dels corrents filosòfics en l'evolució artística.

Història de la música i la dansa. Arts escèniques. Literatura catalana. Literatura castellana. Literatura universal

- Anàlisi i interpretació de les obres d'art dins el seu context i establiment de relacions entre els moviments estètics i literaris i l'evolució artística.
- Relacions entre diferents llenguatges expressius.
- Valoració de la necessitat de protegir i difondre el patrimoni artístic i cultural com a herència dels grups humans.

Àmbit de llengües. Cultura audiovisual

- Ús de tècniques i estratègies per organitzar i sistematitzar la informació.
- Elaboració del discurs propi de la història a partir de les competències lingüístiques orals i escrites (descripció, explicació, justificació interpretació i argumentació) i de llenguatges icònics i audiovisuals.

Disseny. Tècniques d'expressió gràficoplàstica. Volum. Dibuix artístic. Anàlisi musical. Llenguatge i pràctica musical

- Relacions entre diferents llenguatges expressius.
- Anàlisi i interpretació de les obres d'art dins el seu context. Identificació i classificació dels vehicles, tècniques, materials i tipologies artístiques.
- Valoració de la necessitat de protegir i difondre el patrimoni artístic i cultural com a herència dels grups humans.
- Identificació de les funcions de l'art en les diferents èpoques en relació amb artistes, clients i promotors i del paper de les dones en la creació artística.

Grec. Llatí

- Valoració del llegat patrimonial grec i romà i de la seva influència en diferents etapes de la història de l'art.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

1. Exposar una definició del concepte d'art, tot resumint algunes de les seves funcions al llarg de la història a partir d'exemples concrets i analitzant i comparant els canvis produïts en la seva concepció en diferents moments històrics i en diferents cultures.
2. Resumir l'esquema d'un mètode de comentari i lectura d'una obra d'art que tingui en compte els elements que la componen i la seva relació amb el context històric i cultural, aplicar-lo a l'anàlisi i interpretació de diverses obres arquitectòniques i plàstiques, emprant els diferents tipus de discurs lingüístic i utilitzant la terminologia adequada per identificar els vehicles artístics i les tipologies.
3. Identificar, analitzar i interpretar diverses obres d'art representatives d'una època que no sigui la contemporània i també l'evolució de l'obra d'un o una artista no contemporanis, tot assenyalant-hi les peculiars relacions entre el rol dels artistes i la societat en els casos estudiats i els canvis respecte d'èpoques precedents o conseqüents.

4. Resumir i caracteritzar els components determinants i les línies bàsiques de les formes, temes i funcions dels estils d'una de les èpoques de la història de l'art (llevat de la contemporània), situar-los amb la màxima precisió possible en unes coordenades espaciotemporals, establir-hi les ruptures i continuïtats pertinents i relacionar-los amb el context històric en què es desenvolupen.
5. Reconèixer i analitzar obres significatives d'artistes rellevants, amb especial atenció a artistes espanyols i catalans, distingint tant els trets diferenciadors del seu estil com els elements que comparteixen amb artistes coetanis, així com valorant la diversitat de corrents o models estètics que es poden desenvolupar en una mateixa època.
6. Explicar de manera resumida les continuïtats i canvis observables dels estils plàstics vuitcentistes, així com el tractament dels temes i les actituds de l'imaginari col·lectiu que s'hi poden observar per mitjà de l'anàlisi i interpretació d'alguns exemples paradigmàtics.
7. Identificar, analitzar i interpretar obres significatives del segle XX que revelin la diversitat de plantejaments i tendències plàstiques i visuals de l'art contemporani, valorant les innovacions que aporten i les funcions socials en cada cas i argumentant el paper de l'art en el món actual.
8. Resumir les tendències arquitectòniques dels segles XIX i XX a partir de l'anàlisi d'algunes edificacions característiques. Identificar, analitzar i interpretar algunes obres arquitectòniques contemporànies.
9. Observar directament i analitzar monuments artístics i obres d'art en museus i exposicions, prèvia preparació amb informació pertinent, apreciar la qualitat estètica de les obres i expressar, oralment o per escrit, una opinió fonamentada. Planificar i realitzar petits treballs d'indagació a partir del patrimoni artístic o de rutes historicoartístiques.